

Strateška vizija razvoja poljoprivrede Republike Hrvatske nakon 2020. Podsektor - grožđe i vino

Ova prezentacija proizvod je zaposlenika Grupacije Svjetske banke. Nalazi, tumačenja i zaključci u ovoj prezentaciji ne odražavaju nužno stajališta Grupacije Svjetske banke, njezinog Odbora izvršnih direktora ni vlada koje zastupaju. Grupacija Svjetske banke ne jamči točnost podataka u ovoj prezentaciji, koji su preuzeti iz više vanjskih izvora. Sadržaj ove prezentacije ne predstavlja i ne smatra se ograničenjem ili odricanjem od povlastica i izuzeća Grupacije Svjetske banke, koji su svi posebno zadržani.

Stanje podsektora

U HR prevladavaju vrlo povoljni, ali i raznoliki okolišni uvjeti, pa postoji mogućnost proizvodnje raznovrsnih tipova vina.

Postoji veliki broj autohtonih sorata, od kojih neke imaju izvrsne proizvodne karakteristike, što dopušta proizvodnju posebnih, originalnih vina.

Negativan trend smanjenja ukupnih vinograda površina je zaustavljen pred ulazak HR u EU

Prosječna starost vinograda je još uvijek visoka, unatoč podizanju velikih površina u posljednjem desetljeću.

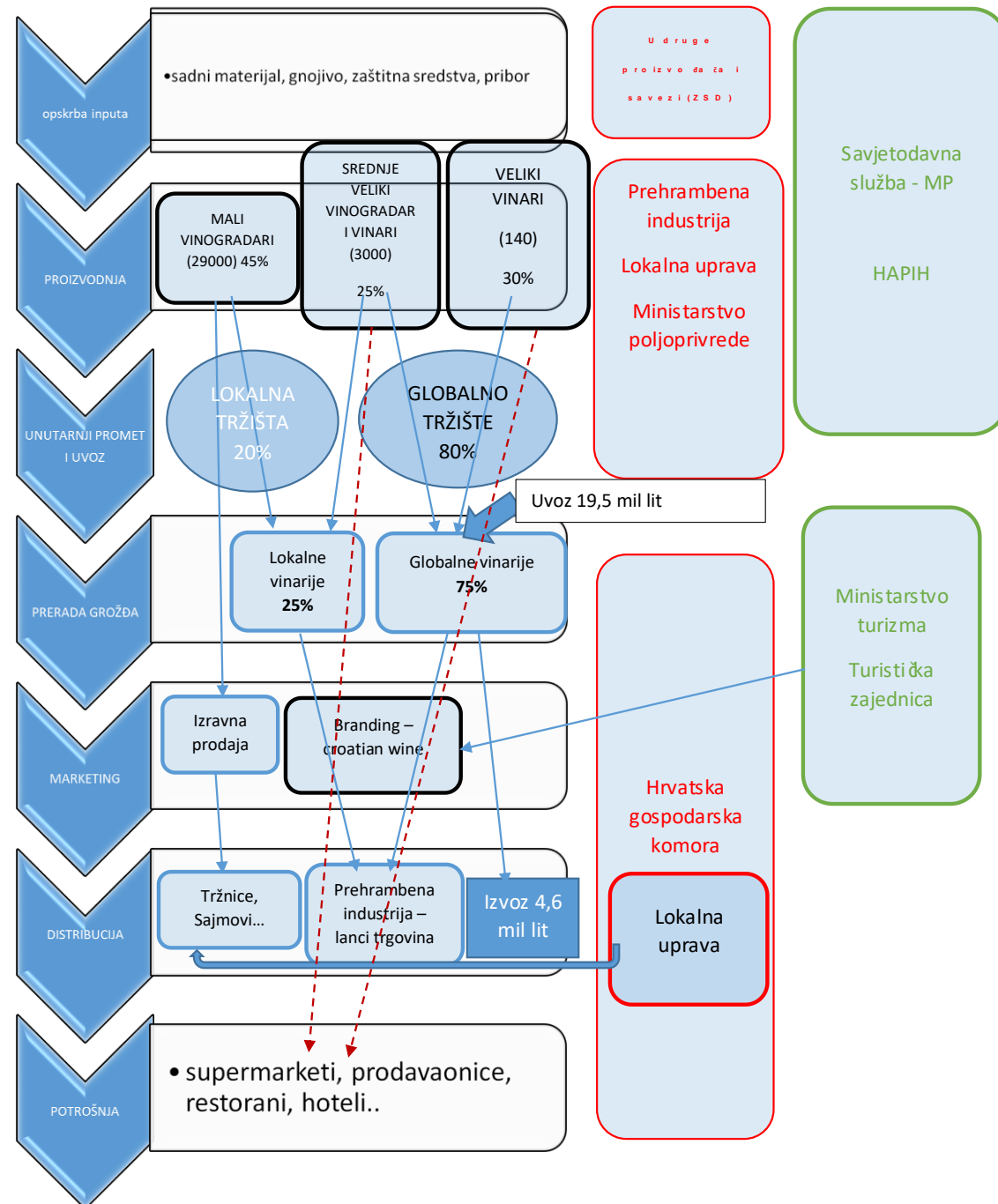
Problem predstavlja i zdravstveno stanje vinograda, zbog zaraženosti virusima koji direktno utječu na proizvodna obilježja vinograda.

Autohtone sorte su vodeće po površinama u većini vinogradarskih podregija Hrvatske. Nije osiguran sadni materijal kao osnovni preduvjet za kvalitetnu i sigurnu proizvodnju temeljenu na autohtonim sortama

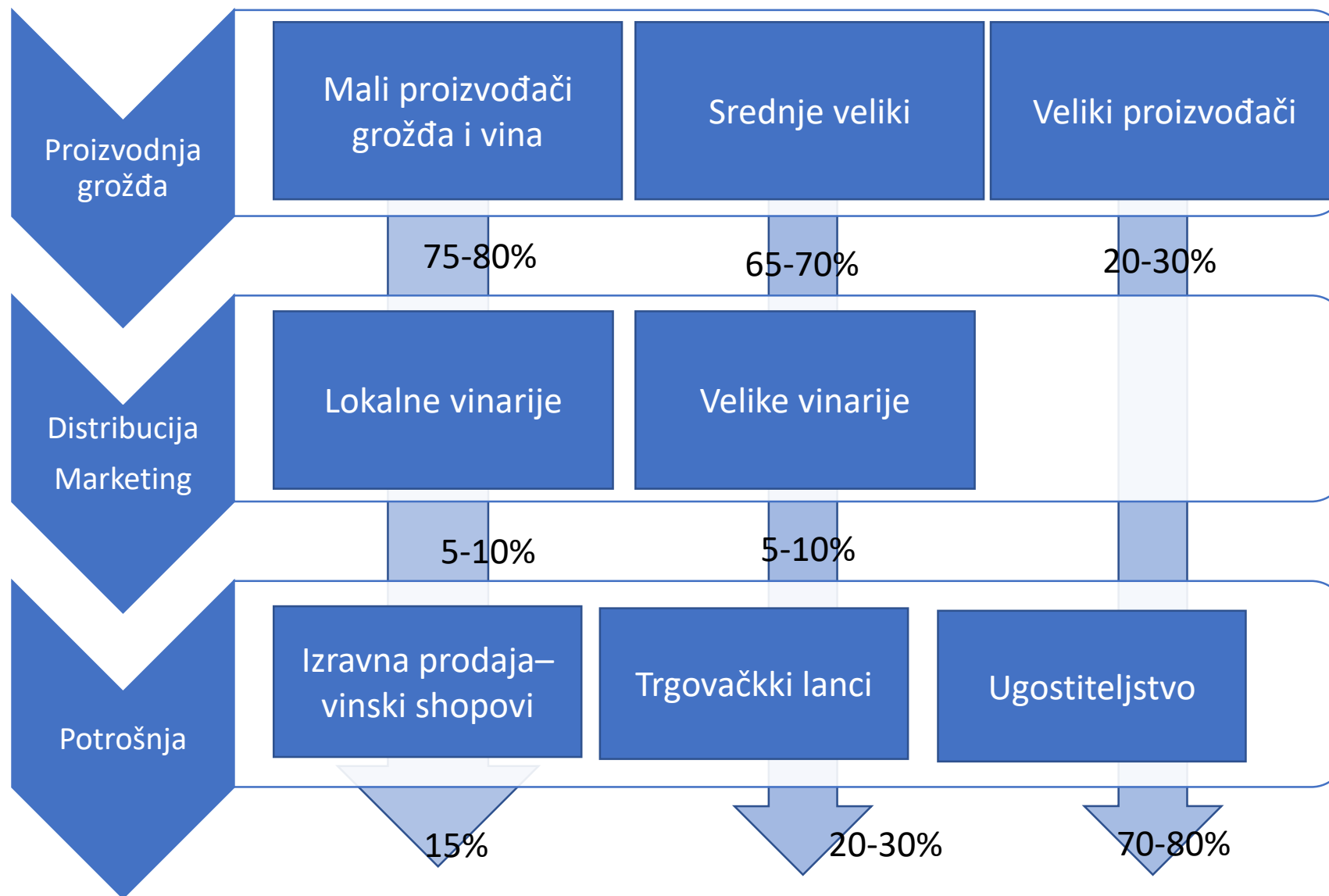
Utvrđeno je kako su proizvodni nasadi autohtonih sorata vinove loze u prevelikoj mjeri (od 70-100%) zaraženi gospodarski štetnim virozama

Potrebna sustavna klonska i sanitarna selekcija, jer unutar autohtonih sorata postoji izuzetna varijabilnost visine i kvalitete prinosa

LANAC OPSKRBE

NETO PROFIT – UDIO U PRODAJNOJ CIJENI

MOGUĆNOSTI

- Povijest i tradicija, povoljan zemljopisni položaj i klimatski uvjeti pozitivno utječu na odluku o pokretanju vinogradarsko-vinarskog biznisa te na samu kvalitetu grožđa i vina.
- Raznolikost vinogradarskih regija podrazumijeva i različitost proizvodnih uvjeta -utječu na specifičnost kvalitete pojedinih vina, pogotovo onih proizvedenih od brojnih autohtonih sorata.
- Hrvatska ima okolinske uvjete koji omogućuju proizvodnju organskih (ekoloških) vina. Ovo se posebno odnosi na dijelove vinogradarskih podregija Sjeverna Dalmacija i Srednja i južna Dalmacija. Potrošači sve više traže takvu vrstu proizvoda, postaju sve svjesniji problema očuvanja okoliša.
 - - Veliki broj autohtonih sorata – specifičnost vinske ponude
 - - Većina (poglavito novoizgrađenih) proizvodnih postrojenja omogućuje proizvodnje kvalitetnih vina.
- Proizvodnja grožđa u Hrvatskoj usko je povezana s proizvodnjom vina, odnosno proizvedeno grožđe osnovna je sirovina koju za svoju proizvodnju trebaju vinarije.
- Direktnu korist imaju proizvođači grožđa koji ne moraju izvoziti grožđe na inozemna tržišta.

MOGUĆNOSTI

- Tržišna cijena grožđa relativno je niska u usporedbi s drugim zemljama EU
- Niska cijena grožđa u kombinaciji s visokom cijenom rada čini proizvodnju grožđa radi prodaje neisplativom ili slabo isplativom.
- Velike vinarije raspolažu jeftinom sirovinom, a i uvoze se jeftino grožđe
- Hrvatska vinska industrija u pravilu je orijentirana na turizam, odnosno na izvoz putem turizma. Ova kategorija izvoza u porastu je u čitavom svijetu. U Hrvatskoj se održavaju brojni vinski festivali što također obogaćuje turističku ponudu.
- Članstvo u EU omogućuje proširenje vinskog tržišta.
- Novi Nacionalni program pomoći vinogradarstvu i vinarstvu za razdoblje 2019. – 2023. vrijedan 55,5 mil.€.
- Novi Zakon o vinu (2019) propisuje proizvodnju i trgovinu vinom, ali i regulira kontrolu i upravljanje vinogradarskom proizvodnjom.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI

- Sve značajne vinogradarske zemlje Europske unije osim Hrvatske imaju razvijen sustav Lozno-seleksijskih centara koji su poveznica između oplemenjivačkih institucija i lozno-rasadničarske proizvodnje.
- Institucionalna podrška lozno rasadničarskoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj trenutno se svodi na nadzor proizvodnje i tržišta (HAPIH),
- Nema preduvjeta za unaprjeđenje proizvodnje - opskrba lozних rasadnika s predosnovnim kategorijama sadnog materijala neophodnih za uspostavljanje matičnjaka nižih kategorija što je uobičajena praksa svih vinogradarskih država EU.
- Agronomski fakultet u Zagrebu više od dva desetljeća nositelj je aktivnosti očuvanja, ali i unapređenja genetske osnove autohtonih sorata provođenjem klonske i sanitarne selekcije kod najvažnijih autohtonih sorata.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI

- Potaknuti aktivnosti kojima je cilj trajno rješavanje problema izuzetno lošeg sanitarnog statusa proizvodnih nasada (visok stupanj zaraženosti gospodarski štetnim virozama), posebno u slučaju autohtonih sorata vinove loze.
- ●
- Razvoj infrastrukture za osiguravanje kontinuirane i održive proizvodnja zdravog i selekcioniranog reprodukcijskog materijala za podizanje matičnih nasada i obnovu vinograda hrvatskih autohtonih i udomaćenih sorata vinove loze kao temelja razvoja ovog sektora u Republici Hrvatskoj.
- Poticanje razvoja „sporednih“ djelatnosti, koje mogu unaprijediti sektor – vinski turizam, koji će omogućiti veći udio direktne prodaje vina, ali i stjecanje koristi od drugih proizvoda i usluga. (posebice ako se veže na druge djelatnosti – organiziranje glazbenih i sportskih manifestacija, kongresni turizam...).